

Mgr. MARIE BENEŠOVÁ
MINISTRYNĚ SPRAVEDLNOSTI ČR
A PŘEDSEDKYNĚ LEGISLATIVNÍ RADY VLÁDY

V Praze dne
Čj. 816/2013-OD-SPZ/2

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obv. M.S., nar. 9.12.1964 – stížnost pro porušení zákona

Příloha: vyšetřovací spis PČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Územní odbor Kolín, SKPV, oddělení obecné kriminality, Kolín č.j. KRPS-77721/TČ-2013-010471

Podle § 266 odst. 1 tr. řádu. podávám ve prospěch ve prospěch obviněné M. S.

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Kolíně ze dne 9. 8. 2013 sp.zn. ZT 70/2013.

Usnesením policejního orgánu Policie ČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Územní odbor Kolín, Služba kriminální policie a vyšetřování, oddělení obecné kriminality, Kolín ze dne 20. 3. 2013 sp.zn. KRPS-77721-59/TČ-2013-010471 bylo podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájeno trestní stíhání M. S. pro přečin nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 trestního zákoníku a přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Usnesení bylo obviněné doručeno dne 22. 3. 2013.

O stížnosti obviněné rozhodl státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Kolíně usnesením ze dne 30. 4. 2013 sp.zn. ZT 70/2013 tak, že podle § 149 odst. 1 písm. b) trestního řádu napadené usnesení zrušil a policejnímu orgánu uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Usnesením policejního orgánu Policie ČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Územní odbor Kolín, Služba kriminální policie a vyšetřování, oddělení obecné kriminality, Kolín ze dne 6. 6. 2013 sp.zn. KRPS-77721-90/TČ-2013-010471 bylo znovu zahájeno trestní stíhání M. S. pro přečiny nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 trestního zákoníku a přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Usnesení bylo doručeno policejním orgánem jak obviněné M. S., tak zvolenému obhájci.

Proti usnesení o zahájení trestního stíhání podala obviněná prostřednictvím obhájce stížnost, o které rozhodl státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Kolíně usnesením ze dne 9. 8. 2013 sp.zn. ZT 70/2013 tak, že podle § 148 odst. 1 písm. b) trestního řádu stížnost zamítl s tím, že byl podána neoprávněnou osobou.

Z připojeného spisu policejního orgánu Policie ČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Územní odbor Kolín, Služba kriminální policie a vyšetřování, oddělení obecné kriminality, Kolín vyplynulo, že obviněná M. S. je stíhána pro přečiny podle § 353 odst. 1 trestního zákoníku a § 358 odst. 1 trestního zákoníku a je ohrožena trestem odnětí svobody v trvání až na dvě léta. Nebyly přitom u ní dány žádné důvody nutné obhajoby. Ze spisu je dále patrné, že obviněná využila svého práva zvolit si obhájce a do spisu doložila plnou moc datovanou dnem 18. 3. 2013, která byla předložena policejnímu orgánu spolu se stížností směřující proti usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 20. 3. 2013. Policejní orgán při vydání nového usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 6. 6. 2013 doručil toto rozhodnutí kromě obviněné M. S. i původně zvolenému obhájci dne 11. 6. 2013, který podal jménem obviněné stížnost. Policejní orgán přitom vycházel z toho, že zmocnění obhájce k obhajobě obviněné trvá nadále. Věc následně předložil státnímu zástupci Okresního státního zastupitelství v Kolíně. Ten usnesením ze dne 9. 8. 2013 sp.zn. ZT 70/2013 stížnost podle § 148 odst. 1 písm. b) trestního řádu zamítl s tím, že byla podána neoprávněnou osobou. V odůvodnění svého rozhodnutí státní zástupce uvedl, že stížnost byla sice podána v zákonné lhůtě, ale osobou neoprávněnou. Vycházel přitom z toho, že původní usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání ze dne 20. 3. 2013 bylo zrušeno a trestní stíhání M. S. bylo tak již výše citovaným usnesením státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Kolíně pravomocně ukončeno a věc se tak dostala do fáze před zahájením trestního stíhání. Od tohoto okamžiku přestal být původně zvolený obhájce obhájcem obviněné, neboť zmocnění obhájce při jeho zvolení zaniká při skončení trestního stíhání. Vzhledem k tomu, že obviněná M. S. po opětovném zahájení trestního stíhání si obhájce znovu nezvolila, a i přesto, že policejní orgán původnímu obhájci doručil usnesení o zahájení trestního stíhání, tento není osobou oprávněnou k podání stížnosti.

Státní zástupce v předmětné věci tedy rozhodl podle ustanovení § 148 odst. 1 trestního řádu s přihlédnutím k ustanovení § 41 odst. 5 trestního řádu.

Podle ustanovení § 148 odst. 1 trestního řádu nadřízený orgán zamítne stížnost, není-li přípustná, byla-li podána opožděně osobou neoprávněnou, osobu, která se jí výslovně vzdala nebo která znovu podala stížnost, kterou předtím výslovně vzala zpět nebo není-li důvodná.

Podle § 41 odst. 5 trestního řádu nebylo-li zmocnění obhájci při jeho zvolení nebo ustanovení vymezeno jinak, zaniká při skončení trestního stíhání. I když zmocnění zaniklo, je obhájce oprávněn podat za obžalovaného ještě dovolání a zúčastnit se řízení o dovolání u Nejvyššího soudu, dále podat žádosti o milost a o odklad výkonu trestu. Zmocnění obhájce může být přitom omezeno též na určitý úsek řízení nebo vzniknout až v určitém stadiu řízení. Jinak trvá od zahájení trestního stíhání až do právní moci rozsudku nebo usnesení o zastavení trestního stíhání.

Státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Kolíně, který obdržel podání obhájce označené jako stížnost proti usnesení, rovněž nepostupoval v souladu s § 33 odst. 1 trestního řádu a článkem 37 Listiny základních práv a svobod.

Podle § 33 odst. 1 trestního řádu má obviněný právo zvolit si obhájce. A to tím způsobem, že s ním uzavře smlouvu o poskytování právních služeb podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů. Plná moc je pak dvoustranným právním úkonem, jímž zmocnitel projevuje vůli, aby zmocněnec činil jeho jménem úkony. Účinky plné moci vůči orgánům trestního řízení nastávají oznámením plné moci, tedy jejím předložením orgánu činnému v trestním řízení. Od okamžiku předložení plné moci, k němuž v dané trestní věci došlo, měl obhájce veškerá procesní práva, která mu přiznává ustanovení § 41 odst. 2 trestního řádu.

Dle čl. 37 Listiny základních práv a svobod má každý právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení.

V daném případě dala obviněná advokátovi zapsanému v seznamu advokátů plnou moc vztahující se na celé řízení a v řízeních navazujících specifikované spisovou značkou policejního orgánu. Zajisté nepředpokládala, že zrušením prvního usnesení o zahájení trestního stíhání dojde k zániku i jeho plné moci a důvodně předpokládala, že tato trvá i pro případ dalšího zahájení trestního stíhání ve věci. Úmysl být zastupován advokátem po celé trestní řízení vyplývá z obsahu plné moci. Dozorový státní zástupce, který po zrušení usnesení o zahájení trestního stíhání a vydání nového, přestal považovat plnou moc za platnou a zvoleného obhájce, za obhájce obviněné. Nadbytečná formalizace, která má jinak v trestním řízení za úkol chránit práva podezřelých a obviněných, tak postupem dozorového státního zástupce vedla naopak ke zbavení práva obviněné na právní pomoc a ve svém důsledku i práva na obhajobu. Lze si pak pod postupem, který zvolil dozorový státní zástupce, představit situaci, kdy obviněný je tímto způsobem zcela zbavován práva na obhajobu, neboť po prvním zrušení usnesení o zahájení trestního, spoléhaje na pomoc obhájce, jehož zvolení však už neplatí, nepodá stížnost proti novému usnesení o zahájení trestního stíhání. Následně je stížnost obhájce zamítnuta, jako podaná osobou neoprávněnou a usnesení tak nabyde právní moci, aniž by se orgán rozhodující o stížnosti zabýval samotnou podstatou věci. Takový stav je z pohledu demokratických principů, na nichž stojí ochrana základních lidských práv a svobod, nepřijatelný.

Z výše uvedeného je zřejmé, že plná moc je koncipována tak, aby obhájce byl oprávněn zastupovat osobu obviněné i v řízeních navazujících a obsah plné moci měl být interpretován širěji, než u omezené plné moci na dané trestní řízení, kde by přicházelo v úvahu uplatnění ustanovení § 41 odst. 5 trestního řádu.

Postupem státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Kolíně tak došlo k porušení zákona v neprospěch obviněné v ustanoveních § 148 odst. 1 písm. b) trestního řádu a § 41 odst. 5 trestního řádu.

Na základě výše uvedených skutečností **n a v r h u j i**, aby Nejvyšší soud ČR:

- 1) Podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že usnesením státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Kolíně ze dne 9. 8. 2013 sp.zn. ZT 70/2013 byl porušen zákona v ustanoveních § 148 odst. 1 písm. b) trestního řádu a § 41 odst. 5 trestního řádu v neprospěch obviněné M. S.

- 2) Podle § 269 odst. 2 tr. řádu napadené usnesení Okresního státního zastupitelství v Kolíně zrušil, jakož i všechna další navazující rozhodnutí, která touto změnou pozbyla svého podkladu.
- 3) Podle § 270 odst. 1 tr. řádu předmětnou věc přikázal státnímu zástupci Okresního státního zastupitelství v Kolíně, aby ji v potřebném rozsahu projednal a znovu rozhodl.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [7 Tz 70/2013](#)